

**CONDICIÓ DE LA
DONA ALS PAÏSOS
ISLÀMICS**

AGRAÏMENTS

Vull agrair aquest treball a una sèrie de persones que m'han ajudat a desenvolupar-lo i acabar-lo millor. En primer lloc en Joan Buch, que des del primer moment s'ha interessat i sempre que he tingut algun dubte me l'ha resol amb rapidesa, en segon lloc a la meva padrina Marisa, que m'ha ajudat amb l'elaboració del treball perquè ella d'aquest tema en sap molt. També vull agrair a la Gemma Clarissó, una professora del centre, que m'ha facilitat algunes adreces electròniques per contactar amb les autores del llibre en el que m'he basat per fer el treball. I per acabar, a la meva mare que és la que em va ajudar a escollir el tema del treball i sempre que he tingut algun problema ha estat allà per ajudar-me.

Els agraïments més grans els he de donar a la Nadia Ghulam i l'Agnès Rotger, les dues entrevistades, que també són les autores del llibre *El secret del meu turbant*, el llibre que m'he llegit per fer un dels apartats del treball. Elles m'han ajudat molt, sense elles no podria haver fet aquest treball. Des del primer moment en què els vaig escriure un mail, van estar per mi sempre que ho necessitava i em van respondre a totes les qüestions que vaig voler i dubtes que tenia, i fins i tot, amb la Nadia vam tenir una cita i la vaig gravar amb vídeo. Els hi agraeixo molt el seu ajut.

ÍNDIX

1.	MOTIVACIÓ	1
2.	INTRODUCCIÓ	1
3.	EN QUÈ CONSISTEIX L'ISLAM?	2
3.1	MUHÀMMAD	3
3.2	L'ALCORÀ	4
3.3	L'UMMA	5
3.4	ELS CINC PILARS	5
3.4.1	<i>PRIMER PILAR: LA PROFESSIÓ DE LA FE</i>	5
3.4.2	<i>SEGON PILAR: PREGÀRIA O ORACIÓ</i>	5
3.4.3	<i>TERCER PILAR: ALMOINA</i>	6
3.4.4	<i>QUART PILAR: EL RAMADÀ</i>	6
3.4.5	<i>CINQUÈ PILAR: PEREGRINATGE A LA MECA</i>	7
3.5	SUNNISME, XIÏSME I KHARIGISME	7
3.6	EL SUFISME	8
4.	LA DONA MUSULMANA	9
4.1	LA DONA MUSULMANA EN L'ÀMBIT PRIVAT	9
4.1.1	<i>EL MATRIMONI</i>	10
4.1.2	<i>LA MENSTRUACIÓ</i>	10
4.1.3	<i>LA POLIGÀMIA</i>	11
4.1.4	<i>EL REPUDI</i>	11
4.1.5	<i>LA MUTILACIÓ GENITAL FEMENINA</i>	11
4.1.6	<i>LA MORT I EL PARADÍS</i>	12
4.2	LA DONA MUSULMANA EN L'ÀMBIT PÚBLIC	12
4.2.1	<i>EL VEL</i>	13
4.2.2	<i>L'EDUCACIÓ</i>	15
4.2.3	<i>LA DONA AL MÓN LABORAL</i>	15
5.	EL SECRET DEL MEU TURBANT	16
6.	ENTREVISTES A LES AUTORES	19
7.	ASSOCIACIONS	28
7.1	ASDHA	28
7.2	ACAF	30
8.	CONCLUSIONS	32
9.	BIBLIOGRAFIA I WEBGRAFIA	33
9.1	BIBLIOGRAFIA	33
9.2	WEBGRAFIA	33
10.	ANNEXOS	35

1. MOTIVACIÓ

El que em va motivar a fer aquest treball, en primer lloc, va ser la impotència que em provoca la desigualtat de gènere, molt més accentuada als països islàmics.

En segon lloc, és un tema que em sembla interessantíssim perquè, a la llarga, m'agradaria fer alguna cosa per les dones que ho necessiten. M'agrada molt parlar de les experiències de les dones, dels seus drets, del seu passat, perquè ara, actualment, les musulmanes són considerades inferiors a l'home, però no hem d'oblidar que no fa pas tant, també ho érem nosaltres aquí.

Trobo molt interessant la vida de dones que he anat coneixent llegint llibres sobre fets reals al llarg de la meua vida, o de notícies que he llegit al diari, o a la televisió... i aquests fets són una de les coses que m'han fet decantar per aquest tema de treball i no per un altre. És un tema que té molta polèmica i això crec que m'anirà molt bé per al desenvolupament del treball.

2. INTRODUCCIÓ

Aquest treball està format per diferents parts. En primer lloc faré un resum de la història de l'Islam, el seu profeta, els cinc pilars que hi ha en la religió, la Umma, i l'Alcorà, entre d'altres coses. També exposaré la meua opinió en alguna de les coses citades. En segon lloc, parlaré del paper de la dona a l'Islam i ho dividiré en dos apartats, l'àmbit públic i l'àmbit privat. Seguidament parlaré del llibre *El secret del meu turbant*, aquesta és la part més important del treball i més personal. Està escrit per l'afganesa Nadia Ghulam i la catalana Agnès Rotger, i afegiré una transcripció de les entrevistes que he fet a les dues autores. L'entrevista a l'Agnès Rotger va ser feta per e-mail i a la Nadia Ghulam la vaig poder entrevistar en persona i la vaig gravar.

En aquest punt, m'agradaria comentar una cosa molt interessant que presentaré en el treball. Mitjançant força tràmits, per fi vaig poder contactar amb la Nadia Ghulam, que és la protagonista del llibre, vam quedar un dia a Badalona, als concessionaris Peugeot, que és

on treballa ella els dissabtes al matí. Allà li vaig poder fer una entrevista fantàstica i gravar-la amb una càmera de vídeo. Va ser una experiència fabulosa. Aquest llibre, *El secret del meu turbant*, està basat en fets reals, explicats en primera persona per la pròpia Nadia Ghulam i la seva amiga i periodista, Agnès Rotger. Per això, en aquest treball de les dones en els països islàmics, del país que parlaré més és d'Afganistan, el país de la Nadia.

Després de comentar el llibre, faré l'últim apartat parlant de diverses associacions que hi ha a Catalunya per ajudar a l'Afganistan, i d'alguna del propi Afganistan.

Un cop acabat el cos del treball, presentaré les conclusions, amb la meva valoració del treball, la bibliografia, amb totes les pàgines web que he consultat i els llibres, i per acabar, els annexos, que els dividiré en diversos apartats, en el primer hi trobarem unes quantes fotografies interessants, en el segon un comentari sobre un reportatge de TV3, i a l'últim, hi posaré un CD amb el vídeo de la Nadia.

Quan faci la exposició oral posaré la part del vídeo que m'ha semblat més interessant.

3. EN QUÈ CONSISTEIX L'ISLAM?

L'Islam és una religió monoteïsta, fundada al segle VII a la península aràbiga. El terme Islam, Salam en àrab, significa «pau» i «submissió» a un únic déu, Al·là, i Muhàmmad n'és el profeta, a qui Déu va revelar el seu missatge. Els fidels musulmans creuen que Déu (Al·là) va revelar el seu missatge al profeta Mahoma (Muhàmmad) mitjançant l'Àngel Gabriel (Jibril). Aquest missatge va quedar escrit en l'Alcorà, que és el llibre sagrat d'aquesta religió. El fet més important d'aquesta revelació és que Déu és un i que tot és obra de Déu. Pels musulmans la finalitat de la vida és sotmetre's a la voluntat de Déu i complir totes les pautes establertes i abolir tot altre tipus de manifestació religiosa. El respecte entre individus, per als musulmans, és molt important. Com moltes altres religions el que predica és la tolerància, la pau i el respecte entre els individus.

L'Islam es va iniciar amb la predicació de Muhàmmad l'any 622 a La Meca (a l'actual Aràbia Saudí). Sota el seu lideratge i el dels seus successors, l'Islam es va estendre ràpidament. Actualment es calcula que hi ha entre 1000 i 1200 milions de musulmans, és la religió amb més seguidors del món.

A part de la religió i el que té a veure amb les creences, l'Islam marca pautes de conducta per tot musulmà o musulmana, i els prohibeix una sèrie de coses, com per exemple *“la dona té prohibit ensenyar els cabells, els braços, les cames, fer l'amor fora del matrimoni, casar-se amb un no-musulmà, posar-se roba d'home, portar perruca, fer-se esmolar les dents, recórrer a la màgia, mirar de conèixer l'esdevenidor. L'home té prohibit ser homosexual, posar-se roba de dona com fan els transvestits, fer d'escultor o de dibuixant, vestir-se amb roba de seda i posar-se joies d'or, tocar instruments de música, practicar jocs d'atzar, deixar que li llegeixin el futur, practicar la màgia, deixar diners amb interès, dirigir una entitat de crèdit o treballar com a agent d'assegurances... i, per descomptat, tant l'home com la dona tenen prohibit ultratjar la religió, blasfemar, cometre adulteri, donar fals testimoni, robar, cometre frau, ser un bandit, deixar la religió musulmana, portar la creu, veure alcohol, menjar porc, consumir carn que no hagi estat dessagnada segons el ritual...”* (Delcambre, 2007).

En el que diu aquest paràgraf i pel que veiem normalment en els països islàmics, sembla que en les normes de conducta que s'han anat incorporant en aquestes societats, les dones estan més discriminades que els homes. Per exemple, tenen prohibit ensenyar algunes parts del cos, els homes, no, etc.

3.1 MUHÀMMAD

Muhàmmad va ser el que va tenir les primeres revelacions del missatge d'Al·là mitjançant la figura de l'Àngel Gabriel, es va dedicar al comerç des de molt petit, perquè el seu oncle també s'hi dedicava. De ben jove es va posar a treballar per la que més tard va ser la seva esposa, en caravanes que recorrien l'Aràbia. Quan va tenir quaranta anys va ser quan l'Àngel Gabriel li va proporcionar les primeres revelacions del missatge d'Al·là. Khadija, la seva esposa, va ser una de les seves seguidores entre d'altres, i és la que el va animar per que marxés a predicar i difondre la transmissió divina del missatge.

A la seva ciutat natal, La Meca, va rebre força crítiques i això va fer que emigrés a Medina, on va tenir una acceptació considerable. A la Medina tothom el respectava, creien en ell i tenia molts seguidors i seguidores. Es diu, que durant l'exili, es va amagar en una cova i aquesta va quedar protegida per una tela d'aranya que impedia que ningú hi pogués accedir, per això encara avui dia, l'aranya es un animal sagrat per els musulmans.

Un fet molt important també és el nom que va rebre el viatge de la Meca cap a Medina: L'Hègira, que és la data en la qual s'inicia el calendari islàmic.

A partir d'aquí neix l'Islam, les religions anteriors com el judaisme i el cristianisme per ells no són completes i per tant l'únic missatge diví vàlid és el d'Al·là.

Muhàmmad, l'home més respectat per milers de musulmans/es, va morir el 8 de juny de l'any 632.

3.2 L'ALCORÀ

L'Alcorà que en àrab significa "lectura en veu alta", "recitació" i "predicació", és el llibre sagrat per als musulmans, aquest llibre conté la paraula de Déu revelada al profeta Mahoma per mitjà de l'àngel Gabriel. És també el primer llibre escrit en àrab.

Mahoma va transmetre oralment les revelacions que rebia i els auditors les van transcriure en fulles de palmera, trossos de cuir o ossos. A la mort del Profeta, l'any 632, es van començar a reunir els textos fins a quedar fixats, durant el califat d'Uthman (644-655), amb la forma que avui presenten: 114 capítols, cadascun dividit en versicles.

L'Alcorà té altres significats:

- *Furqān*, que significa: discriminació entre el bé i el mal.
- *Dikr*, que en àrab vol dir amonestació.
- *Hudā*, que significa guia.
- *Kitāb*, que simplement vol dir llibre.

Com passa en altres religions amb els llibres sagrats, sembla que en algunes qüestions els musulmans no segueixen completament el que diu l'Alcorà. A l'Alcorà no es discrimina a la dona, com passa a tots els països musulmans a molts nivells. Crec que és difícil d'entendre que siguin tan seguidors del que diu el seu llibre sagrat, però en canvi, amb tot el que té a veure amb les dones, les interpretacions són totalment repressives cap a elles. Sembla una forma d'intentar mantenir el poder dels homes sobre les dones, sense massa fonament religiós. L'actitud i les lleis cap a la dona poden arribar a ser tan dures com prohibir-los l'educació, treballar, anar al metge sense anar acompanyades d'un home i, per suposat, han d'anar tapades totalment. No em sembla que la forma de tractar les dones tingui molta relació amb una religió que predica el respecte als altres.

3.3 L'UMMA

Els musulmans no li donen importància a l'individu, creuen que per si sol no té força, per això sorgeix l' Umma, la comunitat de tots els musulmans i musulmanes, que significa grup o comunitat i pren molta força entre els musulmans.

L' Umma ha de mantenir aquells costums i prescripcions que va transmetre Muhàmmad i rebutjar aquelles provinents de l'època preislàmica.

Es creu que l' Umma és l'únic camí per establir l'Islam i procurar la seva permanència, que està per sobre de qualsevol tipus de manifestació individualista.

3.4 ELS CINC PILARS

L'Islam s'estableix en base a cinc pilars que condicionen el comportament dels musulmans i musulmanes al llarg de la seva vida, el seu compliment és obligatori, i es considera que són el nucli del manteniment de l' Umma.

3.4.1 PRIMER PILAR: LA PROFESSIÓ DE LA FE

Es basa a acceptar que únicament existeix un Déu, Al·là, i que Muhàmmad és el seu Profeta. No es permet dubtar d'això, cal tenir certesa absoluta en allò que es creu i es pensa i no deixar-se influenciar per ningú.

Com a mínim s'ha de pronunciar un cop a la vida la següent oració, i el fet d'expressar-ho significa un respir per als musulmans i musulmanes, i la reafirmació de la seva fidelitat islàmica. "Ashhadu anna la ilaha il-la Al.lah wa anna Muhammad rasul Al-lah" "No hi ha altre Déu més que Déu, i Muhàmmad és el seu Profeta".

3.4.2 SEGON PILAR: PREGÀRIA O ORACIÓ

Es marca una oració que s'efectuarà cinc cops al dia; la primera a l'alba, la segona quan el sol està en el seu punt més alt, la tercera a mitja tarda, la quarta a la posta del sol i la cinquena i última quan ja és de nit. Si no es té temps de fer-les per separat, es permeten fer

totes de cop, tot i que no es recomana, i sempre s'ha d'efectuar en direcció a la Meca. A l'hora, no es permet la presència d'una persona de sexe diferent perquè podria distreure el procés espiritual.

Quan vas a fer l'oració o la pregària, cal anar ben net perquè et dirigeixes a Déu. Si no es té aigua en aquell moment, es permet utilitzar sorra o qualsevol altre material que ajudi a netejar-te.

Es recita, sempre, la primera sura de l'Alcorà, la qual rep el nom, entre musulmans de "la mare" (1/1-7):

“¡En el nombre de Dios, el Compasivo, el Misericordioso!
Alabad o sea Dios, Señor del universo,
el Compasivo, el Misericordioso,
Dueño del día del Juicio.
A Ti solo servimos y a Ti solo imploramos ayuda.
Dirígenos por la vía recta,
la vía de los que Tú has agraciado, no de los que han incurrido en la ira, ni de los
Extraviados.”

Aquest vers deixa clara l'existència d'un únic Déu pels musulmans i un únic camí a seguir per tots els seus fidels, els quals es sotmeten a la voluntat de Déu i han de complir aquelles normes establertes per tal de seguir el camí correcte.

3.4.3 TERCER PILAR: ALMOINA

El tercer el pilar es basa a ajudar els que ho necessiten i donar-los tot allò que no tenen sense esperar res a canvi. Es va fixar un impost del 2% dels ingressos i les possessions de tot musulmà que no fos pobre per destinar-los a cobrir les mancances d'aquelles persones més necessitades.

3.4.4 QUART PILAR: EL RAMADÀ

El mes del Ramadà, que és el novè segons el calendari musulmà, coincideix amb la primera revelació divina que va tenir Muhàmmad, i es celebra amb el dejuni durant les hores de sol, és a dir, fins que no es fa fosc no poden ni menjar, ni beure, ni fumar, ni mantenir relacions sexuals, això els que es troben en un bon estat de salut; els que no es

troben en un bon estat de salut, se'ls permet alguna de les coses que he citat anteriorment. El sentit d'aquesta pràctica és ajudar a conèixer-te a tu mateix, ajudar a controlar els vicis i deslligar-se de la dependència d'alguna cosa com pot ser el tabac, la beguda...

El final del Ramadà es celebra amb una festa (Id-al-Fitr), que sol allargar-se uns tres dies, en què familiars i amics es reuneixen per intercanviar regals i menjar.

3.4.5 CINQUÈ PILAR: PEREGRINATGE A LA MECA

El cinquè pilar es basa en una commemoració del lloc on Déu va transmetre l'última i més important per als musulmans i musulmanes de les revelacions.

Quan van a la Meca no hi ha cap tipus de diferència entre llinatges, classes socials, ni edats, ni països... Tothom es vesteix amb una túnica bastant semblant per així tenir tots alguna cosa en comú que els uneix: la fe amb Déu. Un cop reunits a la Meca, fan set voltes a la plaça mentre prediquen. Als que per alguna raó, un any en concret no hi han pogut anar, com la gent gran, les dones embarassades, els menors... se'ls perdona perquè només és obligatori anar-hi un cop a la vida. El final de la peregrinació coincideix amb l'Aïd al al-Adha, la coneguda Festa del Xai, en què es sacrifica l'animal i es reuneixen en grans àpats.

3.5 SUNNISME, XIÏSME I KHARIGISME

Quan mor el profeta, hi ha moltes discussions per triar el successor (califa) i això va fer que sorgissin els diferents grups dins de les comunitats musulmanes, els més importants dels quals són el sunnisme, el xiïisme i el kharigisme.

L'Alcorà i la Sunna, que vol dir la "Tradició del Profeta", formen la base de la llei islàmica. Un cop van ser redactats, la comunitat musulmana es va dividir entre els partidaris que el successor havia de ser familiar de Muhàmmad (xiïtes) i els que sent partidaris de proclamar la Sunna, juntament amb l'Alcorà, creien que no tenia perquè ser del mateix cercle familiar (els sunnites). Aquesta batalla encara perdura.

El primer successor de Muhàmmad va ser el califa Abu Bakr, amic i pare d'Aisha, esposa del profeta. El segon va ser Omar, que va posar en marxa una activitat militar important per aconseguir que l'Islam s'estengués a diverses religions del voltant. El tercer va ser

Otman, que va decidir posar per escrit el missatge diví en l'Alcorà. Després de la mort de Otman, que fou el tercer califa, Ali es converteix en el quart successor de Mahoma o califa després de participar en un conflicte amb Muawiya. Ali va ser considerat l'únic xiïta dels califes.

El kharigisme va sorgir en el conflicte bèl·lic entre Ali i Muawiya. Aquest grup creia que l'elecció del successor de Muhàmmad havia de ser democràtica i rebutjava els dos califes que es barallaven per obtenir el càrrec.

Els xiïtes van ser partidaris que el quart successor fos Ali, perquè mantenia un vincle familiar amb Muhàmmad. Ells creuen que la seva manera d'interpretar l'Islam és la més vàlida. Reconeixen els cinc pilars i l'Alcorà, però a diferència dels sunnites, no li atribueixen a la sunna un caràcter fonamental en la seva vida. La seva organització es basa en la figura d'un Imam, que és el líder suprem de la comunitat xiïta, una figura actualment desapareguda, i d'un aiatol·là, que és el líder religiós.

Els sunnites representen un 80% de la comunitat musulmana actualment. Aquests no mantenen una organització del tot formal, sinó que a partir de l'opinió dels experts troben el camí a seguir al llarg de la seva vida, per a ser bons musulmans i poder gaudir del paradís, que explicaré més endavant. Al contrari que els xiïtes, pensen que per ser el successor del profeta s'han de tenir les capacitats i coneixements necessaris per agafar el càrrec i no és necessari mantenir-hi un vincle familiar.

3.6 EL SUFISME

El sufisme és la tradició mística de l'Islam, que abasta una gran amplitud de pràctiques dedicades a l'amor diví i al cultiu del cor. Un/a musulmà/na sufista detesta el materialisme, dedica tota la seva vida a l'oració i la meditació. Aquesta pràctica fou molt criticada per la resta de fidels, perquè tot allò agradable i permès en l'Alcorà el sufisme ho rebutjava, imposant-se una vida austera, privant-se del dret de gaudir dels diversos plaers de la vida musulmana.

4. LA DONA MUSULMANA

Muhàmmad sempre va predicar la igualtat entre sexes i atribuïa a les dones un paper fonamental dins la societat, però després de morir, el pensament masculista en contra de la igualtat entre sexes es va estendre i així va ser com la dona va deixar de formar part de la vida pública. La seva única funció va passar a ser de bona mare i bona amant, cosa que dura encara actualment.

La dona musulmana s'ha trobat amb uns drets limitats per diferents motius. Per una banda, tal com he dit anteriorment, l' Umma o comunitat és molt important pels musulmans, això fa que l'alliberació de la dona sigui vista per una part de l'Islam com negativa per atemptar contra l'estabilitat de la comunitat. Per una altra part, tal com passa a gairebé totes les societats, els països islàmics són societats patriarcals, on l'home mana a la dona i ella l'ha d'obeir. Podem recordar que fins fa molt poc temps, en els casaments catòlics la dona havia de retre obediència a l'home, cosa que no passava a l'inrevés.

Tant les dones musulmanes com les europees han tingut un llarg recorregut per lluitar per aconseguir els seus drets. Els problemes de dominació de l'home sobre la dona sempre han estat presents a totes les societats. El paper social i la situació de la dona és un tema que sempre ha portat molta polèmica, i darrerament s'està discutint intensament sobre la situació de les dones musulmanes que viuen a països occidentals. A vegades aquestes discussions es duen a terme sense conèixer en profunditat l'Islam i el que pensen les pròpies dones musulmanes.

Sovint, la gent pensa que l'Islam degrada la dignitat de la dona i que la considera inferior a l'home, encara que a l'Alcorà no es diu res sobre això, sinó que la igualtat entre homes i dones estaria garantida.

4.1 LA DONA MUSULMANA EN L'ÀMBIT PRIVAT

En aquest apartat explicaré les diferents normes que té la dona en l'àmbit privat als països musulmans, actualment. Començant pel matrimoni, que és una de les coses més importants en la religió musulmana, i seguidament les seves coses més personals com la menstruació, entre d'altres coses que exposaré seguidament. En la religió musulmana la dona ha de fer

el paper de bona mare i d'amant, i no té dret a treballar ni a viure per si sola, ho veurem en els diferents apartats que exposaré a continuació.

4.1.1 EL MATRIMONI

En gran part dels països musulmans són força comuns els matrimonis forçats de nenes que es troben en plena etapa infantil i sovint s'hi recorre per motius econòmics o familiars i, a vegades, els dos implicats ni tan sols es coneixen. Aquests enllaços poden ser endogàmics, és a dir, es poden constituir entre membres de la mateixa família.

4.1.2 LA MENSTRUACIÓ

La menstruació, per a les dones islàmiques, és com un estat de debilitat que també situa la dona com a inferior a l'home. Aquesta no pot fer el que fa habitualment:

- No poden recitar l'Alcorà ni tocar cap Llibre Sagrat.
- No poden entrar a les mesquites.
- En estat de peregrinació a la Meca, no poden realitzar alguns actes que requereixen un estat de purificació, tot i que últimament s'ha permès la utilització de píndoles anticonceptives per evitar menstruar durant aquests dies.
- No poden practicar les abstencions prescrites durant les hores de llum del mes del Ramadà.

Segons les diverses escoles jurídiques de l'Islam, es permet que l'home gaudeixi del cos de la dona menstruant, llevat de la vagina, interposant una peça de roba que la dona s'ha de col·locar entre el llombrígol i els genolls i que no ha de ser ni fina ni lleugera. Com que en la menstruació no pot tenir relacions sexuals, segons l'Alcorà, es permet que la dona masturbi l'home sempre que ell ho vulgui.

El moment en què l'adolescent musulmana té la seva primera pèrdua menstrual, és considerada una dona, la qual cosa implica que pot començar a cobrir-se el cap i el cos per tal de no mostrar el seu encant. Aquesta decisió pot dependre d'ella mateixa o de la influència que rebí per part de la seva família.

4.1.3 LA POLIGÀMIA

Es creu que la condició de la dona àrab va millorar amb l'aparició de l'Islam i l'Alcorà, però crec que el fet que una societat es mantingui basada en un sistema matrimonial polígam és totalment discriminatori.

Els musulmans defensen la poligàmia dient que en l'època preislàmica l'home podia estar amb les dones que volgués. Molts musulmans pensen que la monogàmia porta a la prostitució i defensen la situació actual dient que l'home té unes necessitats diferents a les de la dona, cosa que no sembla comprovable, i dient que en els països occidentals també existeix la poligàmia però il·legal, perquè molts homes són infidels a les dones.

L'Alcorà permet que l'home musulmà es pugui casar amb un màxim de quatre dones.

4.1.4 EL REPUDI

Els procediments per proposar un divorci són diferents per homes i per dones. Si comença l'home, es diu repudi, que consisteix a dir a la dona tres vegades: “jo et repudio” i la dona ho ha d'acceptar, hi estigui d'acord o no. Quan és la dona la que es vol divorciar de l'home, no serveix el repudi, ha de començar un procés molt més llarg i complicat, fins i tot prohibit en alguns països.

4.1.5 LA MUTILACIÓ GENITAL FEMENINA

La mutilació genital femenina és, com la lapidació, un costum que sovint s'atribueix erròniament a l'Islam, encara que és molt anterior a la seva aparició. És cert, però, que gran part dels països i regions on es practica es justifica amb l'Islam, donat que gran part de les persones que hi viuen són musulmans/es. Tot i així, cal deixar clar que és una tradició cultural, i no pas religiosa, encara que a vegades es justifiqui utilitzant la religió. És una pràctica que es duu a terme a partir dels 5 anys d'edat i que s'entén com un acte de purificació de la dona.

Erròniament es pensa que es fa tant als nois com a les noies tot i que la diferència entre ambdós actes és molt gran, no es poden comparar les conseqüències. La pràctica dels nois, també amb una finalitat purificadora, rebria el nom de “circumcisió”, la qual no manté la finalitat de mutilar un òrgan sexual per tal d'impedir la culminació del clímax. Es duu a terme mitjançant instruments que normalment no estan ni sanejats ni lliures de microbis o d'altres virus, tals com una navalla, una fulla d'afaitar, unes tisores... de manera que

després del brutal acte, les infeccions en els òrgans genitals femenins són força comuns, alguns dels quals s'arrossegueu tota la vida.

Cal destacar no només les conseqüències físiques sinó també, i no menys importants, les psicològiques. Algunes moren, algunes canvien el caràcter, es tornen més sensibles pels danys que els ha causat... Existeix la llegenda, entre algunes poblacions musulmanes, que el clítoris creixerà enormement, fins a tal punt que es convertirà en un gran pèndol que oscil·larà entre ambdues cames, de manera que les nenes que no han estat purificades seran rebutjades i menyspreades, i difícilment podran casar-se amb un home, i formar una família, paper fonamental que exerceix la dona en l' Islam i la societat musulmana.

4.1.6 LA MORT I EL PARADÍS

Tota religió monoteista manté la creença que tot individu que ha obrat bé al llarg de la seva vida serà premiat amb el paradís, i que el que hagi obrat amb maldat anirà a l'infern. En aquest sentit l'Islam es manté en la mateixa idea. El ritual que es duu a terme quan algú mor és exactament el mateix tant per els homes com per les dones. El cos s'ha de rentar per tal d'eliminar aquelles restes impures que hi pugui haver i, sempre que sigui possible, el procediment el seguirà una persona del mateix sexe. L'Alcorà parla en 46 Aleies d'aquest lloc diví, equiparat a un jardí en plena natura totalment idíl·lic, que acollirà tots aquells creients musulmans que hagin actuat adequadament al llarg de la seva vida i, a més, seran premiats.

Als homes, a diferència de les dones, se'ls prometen les hurís, que són dones molt guapes que només han estat creades per satisfer els homes que s'han comportat bé tota la seva vida.

4.2 LA DONA MUSULMANA EN L'ÀMBIT PÚBLIC

L'àmbit públic fa referència al paper que desenvolupa la dona musulmana en els diversos àmbits socials; l'educació, la cultura, la política o el món laboral, en les quals es troba alguns entrebancs, tant en les societats musulmanes com en les occidentals.

L'accés de la dona musulmana a l'àmbit públic sempre li ha estat prohibit, perquè es considera un espai únicament pels homes. Sempre han d'anar acompanyades per una figura

masculina, sobretot a partir del vespre, quan la llum del sol hagi desaparegut i, majoritàriament, tapades amb un vel o qualsevol peça de roba semblant que no deixi lluir els seus encants, i, tot i que la decisió de posar-se'l només és obligatòria en algun país musulmà, moltes dones escullen lliurement el fet de dur-lo o bé per pressió de la família. Únicament podria prescindir-ne, dins la pròpia llar o d'altres espais on no hi hagi presència masculina.

4.2.1 EL VEL

Per començar, és necessari tenir en compte que existeixen una gran varietat de maneres d'interpretar l'ús del vel que duen les dones musulmanes, i també cal afegir que en diferents països musulmans i àrabs la concepció del vel pot ser molt diferent. El que vull dir amb això és que, no perquè un país musulmà tingui una concepció del vel en contra de la dona, vol dir que un altre que també sigui musulmà en tingui la mateixa concepció, pot ser totalment diferent.

Hi ha nivells diferents de cobriment del cos de la dona. Les principals característiques pròpies amb què es diferencien uns dels altres es relacionen amb la llargada (més curt o més llarg), amb la tonalitat (colors vius, estampats o foscos) i, sobretot, amb la part del cos que deixen al descobert (únicament els ulls i/o les mans, els peus, o cap part). Per exemple, el «hijab» o vel islàmic, és el mocador que utilitzen les dones musulmanes quan estan en públic, per tapar-se els cabells i el coll. També existeix el «xador» a l'Iran, que a més del cap i coll, tapa també el cos, a l'Afghanistan hi trobem el «burka», que tapa completament el cos de cap a peus, deixant només una reixeta al ulls per veure alguna cosa i finalment hi ha el nicab, que et tapa de dalt a baix amb l'acceptació dels ulls, que van totalment descoberts.

En aquest esquema es veuen els quatre tipus de mocadors que existeixen en els països islàmics:

Aquesta és una fotografia dels diferents vels que existeixen.

També és important saber que tot vel manté una finalitat comuna en tots els seus tipus, que és la de tapar alguna part del cos de la dona; ja sigui per protegir-la, per fomentar la seva identitat o bé per aïllar-la socialment de la societat.

En aquest mateix punt, exposaré la interpretació que se'n fa de l'ús del vel, el qual es manté actiu bàsicament fora de la llar, motiu pel qual en parlaré aquí.

A occident s'entén com un símbol religiós que oprimeix la dona musulmana donat que, segons els orígens de l'Islam, va néixer com una iniciativa per protegir-la i respectar-la davant de possibles actes pecaminosos produïts per l'exhibició pública del seu cos i la seva bellesa. Actualment, hi ha dones que decideixen dur-lo per iniciativa pròpia, fruit d'un procés de reflexió interior. Hi ha països musulmans on el seu ús és obligat i en d'altres, no, mentre que als països occidentals hi ha una forta discussió sobre l'ús del vel en llocs públics. La seva presència va des de la tolerància total, com al Regne Unit, a la prohibició en edificis públics, com a França. Actualment uns quants països europeus s'estan plantejant la prohibició total del vel que no deixi la cara al descobert, en qualsevol lloc públic.

A Europa, generalment, tenim una visió repressora del vel i no pensem que hi pugui haver dones que escullin lliurement portar-lo o no, ja sigui per pressió familiar o bé perquè elles mateixes el volen dur.

Està clar que els motius d'uns i altres són ben diferenciats, en un extrem on l'hijab és obligat, en el cas de l'Aràbia Saudita, per exemple la dona és considerada inferior a l'home i el fet de dur el vel es relaciona amb evitar que l'home pugui pecar o obrar erròniament en veure certes parts del cos d'una dona al descobert. A l'altre extrem, com en el cas de França, la prohibició en edificis públics, es justifica precisament per considerar la igualtat total entre dones i homes, i en el fet de no permetre símbols religiosos en públic en un país laic.

Voldria aprofitar aquest punt per mencionar que l'ús del burka té conseqüències per a la salut: a causa de la falta de llum solar, és a dir, deficiència de vitamina D, que condueix tant al raquitisme com a la osteoporosi augmentant el risc de convulsions en els lactants nascuts de les mares afectades. També provoca problemes de seguretat, perquè pot causar accidents per falta de visió adequada.

4.2.2 L'EDUCACIÓ

A l'Alcorà no diu enlloc que l'educació estigui prohibida a les dones. No sembla massa lògic que, per mantenir una certa interpretació de la religió, les dones no accedeixin a l'educació. Dels coneixements que elles tinguin en dependrà el futur dels seus fills. Com a mares, seran les primeres responsables de la societat en transmetre uns coneixements, uns ideals, uns valors i unes creences a una religió, que sense educació no podrien o no sabrien fer. Els infants són el futur de qualsevol comunitat i, per tant, cal que estiguin ben preparats quan s'hagin d'afrontar a la realitat del món dels adults.

El que sí que és cert és que moltes dones no poden acabar els estudis perquè o bé s'han de casar o han de tenir cura dels germans i de la família, entre d'altres coses. Per això a poc a poc, l'edat de casar-se es va allargant més per a què puguin acabar d'estudiar. La taxa d'analfabetisme als països islàmics és molt elevada pels motius que he citat i per això estan fent el possible per millorar-ho.

Els estudis són com una cadena, si la mare no estudia, no podrà ensenyar els fills; si els fills no reben cultura de la mare, no la transmetran als seus, i així s'aniran quedant enrere, sense cultura, sense saber ni llegir ni escriure, i sense gaudir de l'ensenyament ni de la infància, per això és tan important estudiar pel bé d'un país.

4.2.3 LA DONA AL MÓN LABORAL

A l'Alcorà i a la Sunna no hi ha normes que impedeixin entrar a la dona al món laboral. De fet, l'esposa de Muhàmmad, Khadija, era una rica comerciant que li va donar feina a ell als 25 anys.

La dona al món laboral als països musulmans es veu molt frenada perquè se li atribueix la feina de mare i esposa. Altres tasques com poden ser confecció d'artesanía, com teixir, cosir... o bé l'agricultura, com llaurar, regar, mantenir l'hort... o la de llar, com per exemple les feines de casa, netejar, cuinar... en la major part dels països musulmans no s'interpreten com un treball o activitat econòmica que calgui remunerar o valorar d'alguna manera. Cal dir, però, que aquest és també un problema de la majoria dels països europeus, on les feines que generalment fan les dones, d'educació dels nens i cura de gent gran, mantenir la casa, etc, no estan considerades com altres que crec que són menys importants.

En la nostra societat, moltes de les dones musulmanes que arriben sí que s'han d'incorporar al món laboral, donat que, als països occidentals, actualment, si l'home té una

feina normal, amb un sou més aviat baix, no cobreixes totes les despeses i se'n necessiten dos; per això, en alguns casos la dona musulmana en la nostra societat treballa fora de casa, encara que no tant com l'home.

5. EL SECRET DEL MEU TURBANT

En aquest apartat del treball de recerca, posaré la part més personal i més interessant. Comentaré una mica *El secret del meu turbant* de Nadia Ghulam i Agnès Rotger, un llibre fantàstic i realista, que tracta de la vida de la Nadia Ghulam, una de les autores del llibre. Parlaré de la vida de la Nadia en comparació amb la vida d'una nena de països occidentals, també de la importància que té el físic en tot tipus de països, siguin rics o pobres, entre d'altres coses que aniré citant.

Aquest llibre explica la història real de la Nadia Ghulam, una noia afganesa que només amb vuit anys va patir greus ferides a causa d'una bomba que va caure a casa seva en un moment de tensió a l'Afganistan. Va sortir de l'hospital dos anys després quan ja s'havia instaurat el règim talibà. La Nadia va prendre una decisió molt important: es va vestir de noi durant deu anys amb el nom del seu germà que havia mort durant el temps que ella era a l'hospital. Es va vestir de noi per poder portar diners a casa treballant del que podia perquè el nou règim prohibia a les dones treballar fora de casa. Per ser una noia tan jove, no ha tingut una vida gens fàcil.

La Nadia des de molt petita s'ha hagut d'espavilar ella soleta sense l'ajuda de ningú. És una noia molt llesta i valenta, per sort, i quan es va trobar en una situació difícil se'n va saber sortir d'una bona manera. Com que és molt intel·ligent va tenir la idea de vestir-se com un noi i posar-se el nom del seu germà, ja mort, Zelmai. Llavors va començar a fer petites feines per portar diners a casa perquè el seu pare, després que els talibans pugessin al poder, va perdre la feina i es va deprimir, i la mare, no podia treballar perquè no estava permès que la dona treballés fora de la llar. També té unes quantes germanes, però més petites i no eren tan decidides com ella. La Nadia passava moments molt dolents i patia molt, les ferides li feien mal, la gent a vegades la mirava malament pel seu aspecte sense que ella hagués fet res dolent, simplement per tenir la cara i part del cos cremats.

A poc a poc, va anar fent amics i sortia amb ells i s'ho passava mitjanament bé, però clar, ella era una noia, i a vegades sentia coses que deien els nois que no li agradaven gaire de sentir, però no podia dir la veritat i s'havia d'aguantar i tirar endavant i no deprimir-se per portar un sou a casa. Va aconseguir anar a l'escola amb noies, els primers dies no va tenir experiències gaire bones; un dia, una professora la va fer despullar perquè no es creia que era una noia. Li van passar moltes coses tan desagradables com aquesta, però ella no deia res perquè volia estudiar.

Mantenia una vida de noia quan anava a l'escola i de noi quan sortia perquè havia de treballar i les dones no podien. Alguna professora es va assabentar del que feia i hi va posar una mica més d'atenció en la seva situació, tot i així a la Nadia mai li ha agradat anar explicant les seves penes, tot el contrari.

El fet que tingués part de la cara cremada, feia que la gent es fixés en ella més del que hauria volgut, ja sigui pensant que era dolenta o bé passant pena per ella. Això a ella no li agradava gaire, però al veure que la gent no només volia parlar amb ella perquè li fes pena, sinó que també per ajudar-la, la va convèncer una mica. Per molt que es vestís de noi, la Nadia va anar creixent com una noia i per això veia moltes diferències entre els seus amics i ella. Un dels amics que va conèixer, l'Ajmal, que és amb el que es portava millor, feien els deures junts, anaven a caminar junts, parlaven de les seves coses i sempre deien que mai es separarien. La Nadia se'n va enamorar plenament, però és clar, ella representava que era un noi i no li va poder dir mai res del que sentia per ell, que realment era molt intens. Un bon dia el seu amic va ser atropellat per un cotxe al travessar el carrer. Des d'aquell dia la Nadia va ser una altra persona. Es va deprimir i no parava de pensar en ell i en el que podrien haver fet junts... Les seves amigues i amics l'animaven però ella volia deixar-se morir. Per fi van aconseguir animar-la per a què tornés a l'escola i fes les coses que feia ella habitualment amb les seves amigues i amics.

Molta gent de països occidentals, en assabentar-se de la història de la Nadia, sentien curiositat per ella i la buscaven per fer-li preguntes sobre la seva vida, per reportatges i altres coses sobre dones, però a ella no li agradava gens, fins que va conèixer la Sara, una periodista que de veritat la volia ajudar. La Sara va aconseguir que gent de països desenvolupats ajudessin la Nadia amb alguns diners per anar tirant, a canvi que deixés de treballar i es dediqués únicament a estudiar. Ella mai en va fer cas del tot perquè amb el que li donaven no en tenia prou per viure tota la família. Poc a poc, la Sara va anar

explicant la seva història i així cada vegada tenia més possibilitats de marxar cap a Europa a operar-se i a començar una nova vida amb menys problemes. Això no va ser gens fàcil però, per fi, la Sara, amb molts tràmits pel mig i molta feina, ho va aconseguir. La Nadia estava trista però alhora tenia ganes de marxar i desconnectar d'aquella vida tant dura que mantenia dia a dia. Però tot i així estava molt trista perquè deixava la família i els amics, és a dir, l'únic que tenia. Per fi va poder anar a Barcelona a operar-se de les ferides que tenia i començar una nova vida.

Com heu pogut observar, la vida de la Nadia no ha estat gens fàcil, ha tingut molts problemes, se n'ha sortit, no ha tirat mai la tovallola, quan moltes vegades ho podria haver fet, i totes aquestes coses demostren que la Nadia és una noia que val molt, per la seva manera de ser i d'actuar envers a situacions molt difícils a les quals s'ha hagut d'enfrontar ella sola al llarg de tota la seva vida.

Trobar igualtats amb una noia d'aquí es bastant complicat, però n'hi ha perquè totes som noies, i a totes ens agraden unes coses determinades que per molt que siguis ric, pobre, de l'Afganistan, del Marroc, de Catalunya o de qualsevol altre lloc, les tens.

A la Nadia li agraden les mateixes coses que a nosaltres. En algun capítol del llibre en què li deixen diners, aprofita i se'n va a una botiga a comprar el que necessiten per casa i aprofita per comprar alguna cosa per ella que ja havia vist abans, també s'enamora, com les noies d'aquí, també té la menstruació, tenim moltes coses en comú encara que no ens n'adonem. Però a la vegada també hi ha moltes diferències amb el nivell de vida, d'higiene, de religió... Les noies d'aquí a l'edat de 26 anys, com la Nadia actualment, normalment han acabat o estan acabant els estudis, estan començant a independitzar-se i mai no han viscut cap de les situacions que he anotat anteriorment perquè aquí no hi ha els problemes d'allà. Per començar, les dones som iguals que els homes davant la llei, encara que a vegades hi ha problemes d'igualtat, i podem fer exactament el mateix. En canvi allà, només se'ls permet ser bones mares i bones esposes i res més i a l'edat de 26 anys ja s'han casat i ja tenen fills. Només amb aquest fet la vida ja és molt diferent, però com he citat abans, totes som dones i a totes ens agrada i tenim una sèrie de coses en comú. El fet que la dona, encara a moltes cultures, sigui considerada tan inferior a l'home és una cosa molt important per a mi, penso que tots som iguals i que no hi ha d'haver diferència entre uns i altres, ni pel fet de ser home o dona, ni pel físic, ni per res de res.

Al llegir aquest llibre, molts dels problemes que per a mi eren molt grans, s'han fet petits de cop. M'he adonat que la societat occidental és massa compulsiva en tots els àmbits, només pensem a comprar, a estar guapos, en què pensen els altres de nosaltres, i potser al llegir-ho direu que vosaltres no, però en realitat sí. Només pensem en nosaltres i no ens posem mai a la pell dels altres... ens hauríem de deixar de preocupar tant per aquestes tonteries i començar a veure la realitat del món. Que per molt que aquí tinguem una bona vida, encara que estiguem passant un moment de crisi, a moltes parts del món la dona encara no té cap importància i vulguem o no, ens afecta a nosaltres també, hauríem de lluitar per ajudar i intentar canviar una mica les coses.

6. ENTREVISTES A LES AUTORES

Per acabar el comentari sobre el llibre vull aportar les entrevistes a les dues autores del llibre, la Nadia Ghulam i l'Agnès Rotger.

La primera entrevista que vaig fer va ser la de l'**Agnès Rotger**, l'autora catalana. Vaig contactar amb ella per correu electrònic gràcies a una professora del meu institut que em va aconseguir la seva adreça. L'Agnès va ser molt amable amb mi, i sense cap problema em va respondre les preguntes i me les va enviar. Ho vam fer per correu perquè les dues teníem molta feina i no hi havia cap dia que ens anés bé quedar.

La segona entrevista, a la **Nadia Ghulam**, l'autora afganesa, la presentaré en un CD als annexos perquè va ser feta en persona i la vaig gravar. També la transcriuré després de l'entrevista de l'Agnès.

Entrevista a l'Agnès Rotger:

1. Com vas conèixer la Nadia?

La vaig conèixer perquè som gairebé veïnes: totes dues vivim a Badalona. I conec de tota la vida la família amb qui viu des que és a Catalunya. Però no vam parlar fins que ja portava un any aquí. Ella va decidir que volia explicar la seva vida i els seus "pares

catalans", com en diu ella, van pensar en mi per escriure-la. Així va ser com vaig anar un dia a casa seva i em va començar a explicar-ho tot. Ens vam entendre i vam decidir engegar aquest projecte totes dues.

2. Com et vas sentir quan et va explicar la seva història?

Molt impressionada. Crec que és una persona que pateix molt però que al mateix temps és molt forta (potser més del que a vegades es pensa). Que s'ha desanimat sovint, però que té una esperança i un arrelament a la vida que no hi ha qui la pari. Amb això vull dir que com a persona és impressionant: intel·ligent, enginyosa, oberta... I després hi ha el que li ha passat, que vist amb ulls d'aquí sembla que no pugui ser. De fet, molta gent m'ha preguntat si el que he escrit és real o no. I sí, encara que estigui novel·lat, aquest llibre parla de coses que han passat totes de debò. De fet, hi ha moltíssimes coses que la Nadia em va explicar i que jo no vaig posar.

També voldria dir que a mesura que escrivia, el seu món se m'anava fent menys llunyà. Em vaig adonar a la pràctica d'una cosa que normalment només sabem en teoria: que les persones som iguals, sentim el mateix i busquem el mateix. Aquí o a un país pobre i amb guerra.

3. Com se't va acudir d'escriure aquest llibre?

De fet, com et deia, va ser una proposta seva. I jo de seguida li vaig dir que sí, perquè em va semblar una història molt interessant, i a més, una bona oportunitat per escriure una novel·la (encara que fos una "novel·la basada en fets reals").

4. Al llegir-me el llibre *El secret del meu turbant*, molts problemes que tinc que per a mi eren grans, ara mateix s'han fet molt petits. A tu et va passar el mateix?

En certa manera sí. Fa pensar molt. Ella mateixa un dia m'explicava que va veure una amiga plorant a l'estació de tren. La Nadia, molt preocupada, s'hi va acostar: "Què t'ha passat?". Ella li va dir que el nòvio no l'havia anat a buscar. La Nadia es va quedar parada: "I això és un problema?". Tenia raó, és clar. Aquí la majoria de gent tenim problemes que, per sort, no són de vida o mort, com a ella li passava cada dia. Ni tampoc ens hem de passar el dia fingint el que no som.

5. Quins criteris fas servir a l'hora d'escriure?

Vull que els lectors es fiquin a la pell del protagonista, com ho he fet jo. Per això ja vaig advertir a la Nadia que seria molt pesada, i li preguntaria molts detalls que potser li semblarien absurds, però que a mi em semblaven molt importants. Per exemple les olors, els colors, com eren els espais, què menjaven, quina cara feia la gent... El seu és un món molt diferent al nostre i és difícil identificar-t'hi si no expliques bé el marc i les percepcions sensorials. Podríem dir que quan escric necessito posar-hi la lupa. Vist des de prop, les coses més rares es poden entendre. I un país estrany acaba sent un país amb gent que sent amor, pena, por, ràbia, curiositat, etc. És a dir: el mateix que passa a un país sense guerra. Això et fa trencar tòpics.

M'agrada posar-hi emocions. No vull dir dramatitzar, però sí explicar com se sent la gent... i rellegint els meus textos he vist que parlo sovint de la cara i dels ulls que posen els personatges. És molt important que ho llegeixis i t'ho puguis imaginar bé.

Vull que els meus textos siguin planers, naturals. No vull dir pobres, però que no hi hagi cap paraula que, si estàs immersa en la història, et trenqui l'encant perquè pensis: "ara he d'anar al diccionari que no sé què carai vol dir això". M'agrada que el lector no s'adoni que hi sóc, que hi ha una intermediària entre la història i ell. Potser sona estrany, però ho sento així. Per a mi, el màxim lluïment és que la gent es fiqui dins de la novel·la, no que digui: "oh, quina virtuosa aquesta escriptora, mira quines frases més brillants!".

6. Quina metodologia de treball vas utilitzar per fer la novel·la?

Jo fins llavors no havia provat mai aquest gènere, i va ser un repte molt gran. Vam estar més de 2 anys treballant-hi! Ella m'explicava coses i jo prenia notes. I després, jo escrivia i ella em deia si li quadrava.

Mirava que hi hagués un equilibri en tots els ingredients (drama, alegries, aventures...) perquè era conscient que la història de la Nadia és tan forta que era fàcil que acabés sent un drama terrible. I ella és més que això. És una persona complexa i amb contradiccions, com tothom. És una víctima però no només això, també és una heroïna, i s'enfada, riu, s'enamora... i tot això ha d'estar ben combinat i en les dosis justes. Per això et deia que al final vaig tallar algunes coses que em semblava que descompensaven el retrat global de la Nadia.

Sobre els recursos, veia clar que havia de ser en primera persona, i que volia que hi hagués reflexió, acció i diàlegs. Anar combinant coses perquè el llibre tingués un bon ritme.

7. T'ha ensenyat coses noves aquest llibre?

Moltíssimes! He après molt com a escriptora, i com a persona m'ha fet veure que fins i tot en el pou més fosc hi ha gent que té el coratge de veure que mereixen alguna cosa més que viure fins l'endemà. L'esperança sempre surt! I s'ha de ser valenta, i lluitar per les coses...

8. Penses que la Nadia té una actitud positiva envers la seva vida?

Crec que vulgui o no, té una força que l'empeny endavant, i per això se'n va sortir allà i també aquí, on ha hagut d'aprendre moltíssimes coses i revisar moltes de les que ja donava per bones i ara s'ha adonat que no.

9. Tu ets periodista, com és que et vas decantar per escriure?

Sempre he volgut escriure, i a l'hora de fer una carrera vaig pensar: filologia o periodisme? I vaig decidir fer periodisme perquè em va semblar que era un camí més fàcil per escriure.

10. És divertida la carrera de periodisme? (és una de les que tinc en ment)

Em sap greu però no et puc aconsellar. Vaig estudiar fa molts anys a la UAB, vaig començar a col·laborar en mitjans de comunicació des de primer i no vaig anar gaire a classe... ;) Però no me'n penedeixo gens d'haver passat per l'Autònoma. Vaig tenir alguns professors molt bons (a aquests mirava de no perdre-me'ls) i vaig conèixer gent interessant.

Però crec que el periodisme continua sent una cosa molt pràctica, d'aprendre a buscar fonts, d'escriure bé, d'interessar-te pel món i mirar-t'ho tot des d'un punt de vista crític (hi ha molts periodistes que van a una roda de premsa, els diuen qualsevol cosa i ho escriuen així mateix, sense contrastar-ho gens).

Bona sort!

11. Has escrit altres llibres? De què tractaven?

He escrit tres llibres pràctics de l'editorial Ara: "*Vull adoptar*", "*Viatjar amb nens*" i "*Ja sóc mare*". A més, he fet alguns llibres per a nens: una guia de bolets, una adaptació teatral del gat amb botes...

A part d'això, escric per la premsa, a les revistes "*Sàpiens*" i "*Descobrir Catalunya*". I ara al suplement per a nens del diari Ara, l'"*Ara Kids*".

Moltes gràcies per respondre les meves preguntes.

De res! Que vagi molt bé!

Entrevista a la **Nadia Ghulam:**

1. Quan vas arribar a Barcelona, quina va ser la teva primera impressió? Et va agradar? I t'agrada ara?

Va ser impressionant, no em podia creure que pogués anar caminant sola pel carrer, va ser molt fort per mi. No m'ho podia creure, vaig haver d'anar al psicòleg perquè em fes creure que podia anar sola i no depenia de cap noi.

Si, em va agradar moltíssim, allà a l'Afganistan les dones no poden fer res elles soles i el fet de que jo, sent dona, pogués anar sola pel carrer, va ser un xoc. De fet, anava seguint les dones que veia per veure si era veritat que podíem anar soles, i sí, era cert, podíem anar soles. Ho podem tenir tot però si no hi ha llibertat ni pau per mi és el mateix que no tenir res.

M'encanta ara i abans, és una ciutat genial!

2. Et sens bé aquí? Algú t'ha fet sentir malament alguna vegada pel fet de tenir la cara cremada?

Sí, m'hi sento molt bé, m'hi trobo molt agust i mai ningú no m'ha fet sentir malament com allà, tot el contrari, la gent sí que em pregunta com és que tinc la cara cremada, però mai ningú s'ha posat amb mi per això.

3. Has hagut de fer molta memòria per recordar tan bé els detalls de la teva vida quan vas escriure el llibre? No se't va fer molt difícil?

No, la veritat és que no. No he tingut una vida gens fàcil, i tot el que m'ha passat ho porto al cor. No se'm oblida res ni se'm oblidarà.

4. Per què ningú diu res del que passa amb les dones? Si creuen tant en l'Alcorà, per què no fan el que diu i no el que volen?

Perquè no hi ha cultura, les dones es pensen que tot el món és com allà, no pensen que hi ha llocs on les dones surten al carrer, s'ho passen bé amb els amics... a l'Afganistan totes les dones tenen la mateixa situació de vida, unes son maltractades pel marit, les altres per la família del marit, i tot és així, en canvi aquí, quan hi ha algun maltractament o alguna cosa que no surt bé, és diu i es soluciona, però allà no, ja estan acostumades a aquest nivell de vida inferior a la de l'home. Quan jo els hi explico a la meva família, que joestic aquí a Barcelona, amb els meus amics, que puc sortir al carrer sola amb amigues... no s'ho creuen, és com una pel·lícula per ells.

5. En aquests moments ser dona allà és molt complicat? Hem de creure en tot el que ens diuen els mitjans?

Sí, molt complicat, molt. No us ho podeu ni imaginar. Els mitjans no segueixen el dia a dia de les dones allà a l'Afganistan. Un dia et poden dir que les coses van molt malament i un altre dia que van millor, el que vull dir és que, ja s'assabenten d'alguna cosa, però la cosa més important d'un país és seguir dia a dia la situació de la vida de les persones i això no ho fan. A les notícies no surt que les dones estan lluitant dia a dia per aconseguir una bona educació, drets, i coses que les beneficiïn, simplement es limiten a posar si poden o no sortir al carrer. És molt més dur del que sembla. Per vosaltres el que el que passa allà és com una pel·lícula, com per nosaltres aquí.

Nosaltres estudiem l'Alcorà, però no sabem el que vol dir, nosaltres no sabem àrab, per tant no l'entendem. Per això, si a la meva mare li diuen tu no has de menjar porc durant tota la vida per que el Déu no et perdonarà, com que la meva mare no té cultura i no sap si això és cert o no, doncs no menja porc en tota la seva vida, i tot és així.

6. Per què eres tan bona persona amb tothom? No estaves farta de tot?

No és que fos tan bona amb tothom, sinó que la situació de la meva vida va portar-me a actuar d'aquella manera, és a dir, la família per a mi és el més important, i tingués ganes

o no, la volia ajudar, perquè per a mi és el més important del món, i les circumstàncies van portar-me a aquella situació, i em vaig defensar com vaig poder, treballant del que podia, i ajudant al màxim.

7. No tenies molta por que s'adonessin que eres una noia i no un noi? Què et podria haver passat?

Sí. Bé, por en tenia sempre per tot, allà mai saps el que pot passar. En un país que està en guerra, mai pots dir el que em podria haver passat, per que cada moment que passa et pot passar alguna cosa, per tant, si que tenia por pel fet de que s'adonessin de que era un noi, però també de sortir al carrer. Et podia passar qualsevol cosa en qualsevol moment. Si m'haguessin castigat a no sortir mai més de casa, per a mi és com matar-me, la llibertat ho és tot per a mi.

8. Què senties quan la gent sentia pena per tu?

Em feia molt mal per que pensava: per que jo soc diferent dels altres?, tenia una vida com molts afganesos però amb mi sempre estaven, pobret, pobret... i això no m'agradava gens.

9. Com se't va acudir la idea de vestir-te de noi?

Al moment que vaig saber que les dones no podien treballar, vaig veure que jo i la meva família havíem de fer alguna cosa per sobreviure, se'm va acudir vestir-me com un noi per poder treballar i portar un sou a casa. Jo em pensava que duraria poc el fet d'anar vestida de noi, però al final m'hi vaig estar 11 anys. I actualment les dones encara no poden treballar.

10. Vas anar a l'Afganistan fa dos setmanes, quina diferència hi ha entre abans i ara?

La diferència més gran que trobo és que, ara soc una dona i ja no tinc les llibertats que tenia quan em vestia de nen. Abans quan anava pel carrer era important, perquè era molt forta, podia sortir de totes les situacions que s'interposaven en la meva vida... però ara, només arribar allà ja m'he de posar el nicab, que em tapa tota la cara menys els ulls i tot el cos. Amb aquest mocador em sento molt dèbil, sento que necessito algú que m'acompanyi a tots llocs, que m'ajudi... en canvi abans, era lliure, jo sempre havia

d'ajudar als altres i no els altres a mi. Jo ara quan vaig allà em sento molt inferior i dèbil i m'ho passo molt malament. Jo quan vaig allà em poso el nicab, tot i que allà les dones porten burka, també em poso ulleres de sol per que ningú em reconegui i digui, aquest era un noi i ara és una dona, no vull problemes i menys amb el meu país.

11. Em podries explicar una mica el tema de les ONG? Quina va ser la que et va ajudar més?

Allà les ONG van amb la intenció d'ajudar, de donar llocs de treball, però molts dels objectius que es marquen no els poden complir perquè és molt complicat en el meu país. Jo he estat amb algunes ONG, i de tres, pot ser una em volia ajudar i les altres em volien fer mal, és a dir, es volien aprofitar de mi fent-me fotos, entrevistes per a tot el món... No podem dir que les ONG siguin de 100% ajuda, però si que fan moltes coses. La ONG que em va portar aquí, es diu ASDHA.(en parlaré posteriorment a l'apartat de les associacions)

12. A l'Afganistan hi ha llibertat de premsa per denunciar els maltractaments?

Si que hi ha llibertat de premsa, ara mateix molta, però hi ha poques persones que puguin i vulguin denunciar perquè allà a l'Afganistan denunciar és una cosa molt lletja. Les dones que pateixen maltractaments del seu home, per part de la seva família els hi diuen que han de ser fortes, valentes, que s'han d'aguantar com han fet elles... i tot és així.

13. Les dones van a l'escola?

Sí que hi van, hi ha moltes noies que van a l'escola i estan lluitant per millorar la situació del país, perquè malgrat les lluites que fan, Afganistan és un país que porta 35 anys amb guerra i és molt difícil que ara tu puguis canviar la gent que ha viscut tota la vida amb guerra, molt difícil. Aquesta gent mai ha vist pau, i no sap el que és.

14. Com vas conèixer l'Agnès?

Ella viu a Badalona, i és una coneguda de la meva família d'aquí. Li vaig comentar al meu pare català que jo volia escriure un llibre sobre la meva vida i un dia ens va

presentar i vam començar a parlar, a ella li va semblar una idea molt bona, i vam tirar el projecte endavant.

15. Tens bona relació amb els pares d'aquí?

Si molt bona, els meus pares d'aquí són un àngel... ells m'estimen moltíssim i jo a ells, són molt bona gent.

16. Quina relació hi ha al país entre la política i la religió?

Estan utilitzant tot el que poden de la religió pel seu benestar i per la política. No té res a veure la realitat de l'islam, amb el que estan fent ara actualment. La gent d'Afganistan és analfabeta, no tenen estudis, per tant accepten el que alguns homes diuen, com per exemple, les dones no poden anar a l'escola, i com que la gent no té cultura, ni educació i no sap res i es pensa que si que en sap, accepta i per això les coses van com van. A casa sempre mana l'home.

17. Com era la relació amb la teva mare?

Jo i la meva mare estàvem molt unides, ella sempre em donava suport amb tot el que feia i jo me l'estimo moltíssim. Jo he estat molt important per ella, i ella molt important per mi; i tot i que sigui analfabeta és una sàvia.

Ara mateix està molt afectada psíquicament més que físicament per la guerra, i està molt malalta, només té ganes de morir-se.

He vingut molt tocada, perquè jo coneixia a la meva mare com una dona valenta, forta, que sempre em donava suport, i en aquests moments, es pensa que es morirà cada moment que passa, sembla una altra persona, està molt dèbil...

Moltes gràcies!!!

7. ASSOCIACIONS

En aquest apartat del treball de recerca, parlaré d'associacions i dones compromeses amb la realitat de la dona afganesa.

M'ha semblat molt interessant la feina feta per Hangama Anwari, activista afgana i membre de la comissió independent per als drets humans. Aquesta noia ha dirigit diverses investigacions sobre les violacions de les drets de les dones i també és la promotora de la Fundació per la Recerca de Dones i Nens d'Afganistan.

Hangama Anwari ha lluitat per promoure els drets humans a l'Afganistan des de que tenia 15 anys, graduada a la universitat de Balkh en dret i ciències polítiques, a on va treballar en una organització anomenada Comunitat per a el desenvolupament. La conquesta dels talibans juntament amb la pèrdua del seu pare, va obligar a Hangama a marxar cap al Pakistan, a on podia treballar i cuidar dels seus germans petits. Després de la caiguda del règim talibà va tornar a l'Afganistan i va crear una ONG per centrar l'atenció sobre un tema oblidat: l'impacte de les pràctiques tradicionals nocives aplicades al sistema judicial de l'Afganistan, com per exemple, intercanvi de dones com a compensació per un delictes comès per un altre membre de la família. Ha sigut una de les persones que ha volgut destacar molt el fet de que les s'aprofitin de les dones, els nens i inclús els homes.

Algunes dades rellevants sobre Hangama Anwari:

- És vicepresident del Col·legi d'Advocats i professionals de les dones afganeses a Kabul.
- Ha exercit com a professora de dret.

7.1 ASDHA

ASDHA: Associació per als Drets Humans de a l'Afganistan. És la que va ajudar a la Nadia Ghulam.

És una associació que té la seu a Barcelona i la responsable és Mònica Bernabé Fernández. El seu objectiu és sensibilitzar sobre la situació a l'Afganistan i promoure el desenvolupament, pacificació i democratització del país mitjançant projectes de cooperació

destinats als sectors més vulnerables de la població afgana: dones i nens. També treballa amb projectes educatius.

Està formada per 20 voluntaris, i entre els seus principals projectes és troben l'alfabetització de les dones, escoles per a nens i nenes i sensibilització.

Des de l'any 2005 donen suport al projecte d'ajuda a dones, nenes i nens a les presons d'Afganistan, que inclou un aspecte d'assistència humanitària de les dones de la presó de Kabul (atenció mèdica, productes d'higiene personal, menjar...) i un altre de formació i alfabetització. La majoria d'aquestes dones estan a la presó acusades dels anomenats delictes morals, entre els quals s'inclouen l'adulteri o la prostitució.

Tenen en funcionament diferents projectes:

Aquest any s'està construint un **centre de formació a Kabul** per a dones que han sortit de la presó i una botiga on venen el que fan a la presó.

Finançament d'aquests projectes:

- Agència catalana de cooperació al desenvolupament
- Govern del principat d'Astúries
- Govern Balear i ajuntament de Palma de Mallorca.

Un altre dels treballs fet per aquesta associació, és l'**enfortiment de la xarxa d'associacions de dones afganeses**. Amb aquest projecte es pretén enfortir una xarxa que compta amb 60 associacions de dones associades i més de 2000 dones individuals. També fan una revista.

Finançament:

- Ajuntament de Vitòria.
- Ajuntament de Gabà.

En la meua opinió, trobo que és un fet molt interessant per que es relacionen entre elles i s'expliquen els problemes que tenen familiars i culturals, i és una manera de que no es sentin tant soles.

Un altre dels projectes d'ASDHA és la **formació de llevadores a zones rurals** amb l'objectiu de reduir la mortalitat en el part, en un país on és de les més elevades del món i la meitat de les dones que perden la vida entre els 15 i els 49 anys moren com a conseqüència de l'embaràs o el part.

Finançament:

- Fons Mallorquí de solidaritat i cooperació.
- Ajuntament de Begues.

Un altre dels projectes, i molt interessant d'ASDHA és **l'atenció a les dones drogodependents**. Com ja sabem, Afganistan és el primer productor d'opi del món i cada any el nombre de drogodependents al país augmenta, siguin homes o dones. Per tant, aquest projecte té com a objectiu la desintoxicació de l'opi de dones fabricants de catifes a la província del Balkh. Paral·lelament a la desintoxicació es fa un repartiment de microcrèdits gestionats per grups de deu dones que també assisteixen a teràpia d'ajuda per tots els problemes que puguin tenir elles més personals.

Finançament:

- Ajuntament de Lleida
- Ajuntament de Platja d'Aro

7.2 ACAF

ACAF: Associació de Cooperació per Afganistan.

És una ONG creada a l'any 2002 amb l'objectiu de donar a conèixer la situació actual de la població afgana després del derrocament del règim talibà, des de la percepció de les seves dones i dels col·lectius marginats. La seva responsable és Gloria Company.

A deu anys de la caiguda del règim talibà, les dones afganeses segueixen patint les conseqüències de l'opressió i recorren al suïcidi per mitjà del foc per escapar de la violència de gènere.

Segons les dades de RAWA (Revolutionary Association of the Women of Afghanistan) a l'Afganistan 8 de cada 10 dones pateixen violència per part del marit.

El 80% dels matrimonis són forçats i les poques dones que s'han incorporat a l'educació i la vida laboral corren grans riscos. En general, les afganeses continuen sense poder sortir soles al carrer, accedir a l'educació, al divorci, i l'elecció dels seus marits. Aquestes dones s'han de quedar tot el dia tancades a casa seva perquè no poden treballar.

En aquest context, anualment centenars de dones i nenes veuen que el suïcidi és l'única forma d'escapar de la vida tant dura a la que estan sotmeses cada dia.

Entre 2006 i 2010, l'ACAF va dur a terme **el projecte Ariana**, per mitjà del qual va treballar en la uniat de cremats de l'hospital de Herat, que és la segona ciutat més important d'Afganistan, oferint suport psicosocial a les dones víctimes de autoimmolació.

Gloria Company recorda que la majoria de dones que arribaven a l'hospital no sobrevivia, els familiars moltes vegades les portaven quan ja era massa tard, de vegades per evitar ser investigats per la policia o simplement perquè vivien molt lluny i no tenien mitjans per venir.

Company i el seu equip acompanyaven a les víctimes en la seva recuperació, tractant d'incidir en les causes que les havien empès a intentar suïcidar-se, cosa que no era gens fàcil. Normalment les víctimes declaraven que s'havien cremat per accident i que no tenien problemes a casa seva. Moltes vegades, al cap d'un temps descobrien que no havien intentat suïcidar-se, sinó que el marit o la sogra les havien ruixat i cremat i les amenaçaven amb que si els denunciaven o alguna cosa no els donarien remeis contra el dolor o que tornarien a repetir l'atac. En aquests casos ACAF anaven a la policia, que detenia els agressors, però com les lleis afganeses els emparen, al poc temps sortien en llibertat.

El èxit més gran d'aquesta associació consistia en trencar amb el silenci i desemmascara els culpables davant els seus veïns.

D'altre banda, la situació és complicava perquè a l'Afganistan les dones no poden viure soles, nosaltres treballàvem per enfortir-les, perquè coneguessin els seus drets i poguessin d'aquesta manera enfrontar els seus problemes davant de la família.

Una vegada que es recuperaven les ferides, l'equip seguia treballant amb les dones en un taller a on els hi ensenyaven a llegir i a escriure i a lluitar contra les cremades que tenien per tot el cos, que de vegades complicaven de per vida els òrgans i la mobilitat de les víctimes.

Glòria Company, també destaca les campanyes de conscienciació que l'ACAF va desenvolupar com a part del projecte i diu el següent: quan nosaltres vam entrar a l'Afganistan, ningú parlava de l'autoimmolació, però avui s'ha trencat el silenci, es parla d'això a les escoles i la gent posa el tema sobre la taula. Això ha ajudat a que les dones es reconeguin com a subjectes de dret i que en ciutats com Kabul o Herat, el nombre de dones

autoimmolades hagi baixat notablement. Tot i així, encara hi ha molta feina a fer a les províncies i en els llocs més allunyats.

Les properes accions de l'organització s'orientaran en proveir ajuda econòmica perquè les dones afganeses entrin a formar part de la vida econòmica, política i social del país.

L'alliberament de les dones està encara molt lluny de ser una realitat. En la seva lluita per la igualtat, les dones d'Afganistan encara tenen un llarg camí per recórrer, però en la meua opinió crec que poc a poc ho aconseguiran.

8. CONCLUSIONS

M'ha agradat moltíssim fer aquest treball, al principi, quan el vaig començar estava força desanimada, perquè aquest tema sobre les dones als països islàmics l'ha estudiat molta gent i pensava que el meu seria un més. Un dia, amb ajuda d'alguns professors, vaig decidir de començar a llegir-me un llibre bastant nou que es diu *El secret del meu turbant*. Ha estat una experiència fantàstica i el recomano a tot tipus de lectors. Aquest llibre i les entrevistes amb les autores és el que em va acabar de convèncer de fer aquest treball.

Llegint aquest llibre he après molt de la vida. Molts dels problemes que tenia, ara s'han tornat diminuts per a mi, i el fet de parlar amb la Nadia en primera persona i gravar-la, també m'ha fet veure la vida d'una altra manera.

He après moltíssim fent aquest treball, moltes coses ja les sabia per sobre, i al fer-lo he profunditzat més i ara hi entenc força del tema, i com ja he dit abans, el fet de trobar-te amb una persona que ha viscut la vida d'allà en primera persona, et fa que en sàpigues molt més.

9. BIBLIOGRAFIA I WEBGRAFIA

La bibliografia està distribuïda en dos parts. En la primera hi ha la bibliografia clàssica amb el llista de llibres llegits o consultats i a la segona la informació treta d'internet.

9.1 BIBLIOGRAFIA

- Nadia Ghulam i Agnès Rotger. *“El secret del meu turbant”*, 1ª ed. (2009). Barcelona: Editorial Columna.
- Bramon, D. *“Obertura a l'Islam”*, 2ª ed. (2002). Barcelona: Editorial Cruïlla.
- Khayat El, R. *“La mujer en el mundo árabe”*, 1ª ed. (2004). Barcelona: Icaria.

9.2 WEBGRAFIA

- Webs de les autores:
agnesrotger@dunyo.cat
nadiafghan@yahoo.com
- Universidad de Cadiz, Unidad de Igualdad entre mujeres y hombres:
http://www.uca.es/web/servicios/uca_solidaria/atencion_diversidad/genero/noticias/nt_2008_01_22_01
- Academicinfo, **Afghanistan Women:**
<http://www.academicinfo.net/afghanwomen.html>
- Webs sobre les associacions ASDH i ACAF:
<http://www.afgancat.org/>
<http://ong.consumer.es/asdha-associaci-per-els-drets-humans-a-lafganistan.190>
<http://www.acafnet.org>
<http://www.acafnet.org/afganistan/es/index.htm>
- Blog molt interessant sobre dones del diari “El País”
<http://blogs.elpais.com/mujeres/2011/02/mujeres-que-cambian-el-mundo-gloria-company-afganist%C3%A1n-.html>

- Associació de dones periodistes.
http://www.adpc.cat/Revista_Dones/arxiu/pdfs/DONES_17.pdf
<http://www.redescristianas.net/2008/01/15/mujeres-musulmanas-contr-la-violencia-de-generojulia-lopez/> lo de les associacions.
- Documents digitals en obert de la UdG
http://dugi-doc.udg.edu/bitstream/10256/1449/1/MARTINEZ_CUGOTA_Marta.pdf
- Mujeres en Acción
<http://mujeresenaccion.over-blog.es/article-afganistan-suicidadas-por-la-sociedad-71599661.html>
- Publicacions “oozebap”
http://www.oozebap.org/text/insha_allah.htm
- WIKIPEDIA
<http://ca.wikipedia.org/wiki/Alcor%C3%A0>
<http://es.wikipedia.org/wiki/Nicab>
<http://ca.wikipedia.org/wiki/Islam>
<http://ca.wikipedia.org/wiki/RAWA>
- WebIslam
<http://www.webislam.com/pdf/pdf.asp?id=5025>
<http://www.webislam.com/?id=5241>
<http://www.webislam.com/?idn=3532>
- YouTube: entrevista a la Nadia.
<http://www.youtube.com/watch?v=j40KbipFyfk>
- Notícia a RTVE
<http://www.rtve.es/noticias/20100726/comision-islamica-espana-alerta-mociones-contr-burka-estimulan-islamofobia/341920.shtml>
- Feminisme islàmic
<http://www.feminismeislamic.org/cat/index.htm>

10. ANNEXOS

En els annexos presentaré algunes coses que m'han semblat interessants i que tenen relació amb el treball. En el primer volia ensenyar unes fotografies per conèixer l'ambient d'aquests països i també algunes fotografies de la Nadia i un mapa del seu país, l'Afganistan, per mostrar la seva localització. En l'annex 2 faré un resum d'un debat que vaig veure en un programa de TV3 que es diu "*Els matins*", en el què es va parlar sobre el vel i es van exposar les diferents opinions sobre el fet que les musulmanes que viuen a Catalunya el portin o no. L'últim annex és un CD on es pot trobar una gravació de l'entrevista que vaig fer a la Nadia Ghulam.

ANNEX 1

Com ja he dit en el paràgraf anterior, en aquest apartat hi posaré un mapa d'Afganistan, el país de la Nadia i unes fotografies de l'Afganistan relacionades amb aquest treball i d'algunes persones que m'han semblat molt importants per al desenvolupament del treball.

En aquesta fotografia tenim a la Nadia Ghulam disfrutant d'un bon moment a la Barceloneta.

Imatge de les dones afganeses amb el burka fent cua per votar a les eleccions.

Aquí tenim una mostra de com és el burka que porten les dones a l'Afganistan i que ens pot donar una idea del que significa per la dona que el porta, quant a limitació de visió i de moviments. Quasi sempre és d'aquest color, és el més característic, i la majoria el porten, menys algunes que porten el nicab.

La següent imatge mostra un mapa d'Afganistan, el país de la Nadia on transcorre el llibre. Està situat a l'Àsia Central, en una zona amb molts conflictes bèl·lics, ètnics i religiosos des de fa molt de temps. És un dels països més pobres del món, entre altres coses pel fet de estar en situació de guerra constant des de 1979. Té uns 30 milions d'habitants, amb molta varietat ètnica. La seva capital és Kabul, que també és la ciutat més gran del país.

ANNEX 2

En aquest annex parlaré d'un programa de TV3 en el què es parlava del vel. Un dilluns al matí, vaig encendre la televisió i al programa de TV3 "Els matins" em vaig trobar amb un debat entre dues noies musulmanes que discutien sobre el fet de portar o no portar vel. Una hi estava a favor i l'altra en contra.

Una d'elles defensava el fet de portar el vel. Deia que era molt creient i que segons la seva religió l'havia de portar, i hi estava molt a favor. No estava d'acord amb el fet que Catalunya prohibís el burka i el nicab, a més de la possible prohibició del xador i el hiyab. Deia que això és una falta de respecte per a la religió musulmana. Ella portava el hiyab i n'estava molt orgullosa.

No defenso la seva tesi ni m'hi poso en contra. S'han de tolerar els diferents pensaments de la gent, sempre i quant no afectin ningú. El problema és que segons ella no fan mal a ningú, i en la meva opinió sí, a les dones, perquè la majoria no tria lliurement portar el vel, sinó que ho fa obligada per l'entorn. El fet de portar qualsevol tipus de vel, fa que et treguin la identitat i que no et deixin mostrar part del teu cos, i per a mi això és un pensament molt masculista i hi estic molt en contra.

L'altra dona defensava el fet de no portar vel, ella va anar a al programa sense mocador. Ella deia que cap dona vol portar mocador perquè sí, i si el porten és perquè la família o el marit l'obliga a portar-lo. Segons ella cap dona s'ho posa per voluntat pròpia. Per aquest motiu hi va haver força enfrontaments entre elles dues.

El debat va continuar amb la connexió de la televisió musulmana a Catalunya. El presentador era un home, per suposat. La presentadora de "*Els matins*" de TV3, li va fer unes quantes preguntes sobre el fet de portar o no portar vel les dones. Ell, com és evident, hi està a favor de l'ús del vel, i al final de l'entrevista va dir que ell preferia que portessin vel per no alterar als homes de cap de les maneres. Segons ell, si elles mostren la seva bellesa ells s'exciten, això és el que va dir.

Em sembla increïble que cap home pugui defensar que les dones s'hagin de tapar per no excitar-se. Si no pot aguantar-se si veu el cabell i la cara d'una dona, el problema no és d'elles, és d'ell, potser hauria de tapar-se els ulls i no demanar que elles es tapin. D'altra banda, no sembla un argument que tingui massa a veure amb la religió.

Si us interessa mirar aquest programa, està a la pàgina de TV3, a l'apartat "*Els matins*" i l'entrevista a les dues col·laboradores va ser el dia 19 de setembre del 2011.

ANNEX 3

En aquest annex presento un CD amb un vídeo de l'entrevista que vaig fer a la Nadia. Com ja explicat anteriorment, el llibre que m'he llegit, *El secret del meu turbant*, tracta de la història real d'una noia Afganesa, una de les autores del llibre. Vaig tenir la sort de poder contactar amb ella, vàrem quedar, i vaig gravar l'entrevista.